

Číslo: 2051/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **13. 03. 2023** do **17. 03. 2023** a **20. 03. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Školská 4, Vrbové	
Zriaďovateľ	Mesto Vrbové

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Jaroslav Tomčík, riaditeľ školy

Mgr. Ján Karkuš, zástupca riaditeľa školy pre 1. stupeň

Mgr. Milica Svítková, zástupkyňa riaditeľa školy pre 2. stupeň

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 2051/2022-2023 zo dňa 16. 02. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Marcela Kubišová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Ivana Kubáňová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Iveta Krajčovičová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

PaedDr. Mária Nízlová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marta Vargová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, podmienok výchovy a vzdelávania a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. Škola poskytovala vzdelávanie 353 žiakom v 18 triedach, z nich 157 žiakom primárneho vzdelávania (8 tried) a 196 žiakom nižšieho stredného vzdelávania (10 tried). Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 28 učiteľov, 4 vychovávateľky v 4 oddeleniach školského klubu detí, 2 pedagogickí asistenti. V aktuálnom školskom roku sa z celkového počtu žiakov školy formou školskej integrácie vzdelávalo 27 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Riaditeľ školy uviedol, že vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP, by bolo potrebné navýšiť počet pedagogických asistentov a obsadiť pracovnú pozíciu špeciálneho pedagóga, resp. školského psychológa. Podporný tím na realizáciu inkluzívneho vzdelávania v škole zriadený nebol. Povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky plnili 3 žiaci. Školu nenavštevovali žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia ani žiaci z marginalizovanej rómskej komunity.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Primárne vzdelávanie

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach primárneho vzdelávania školská inšpekcia posudzovala na základe 30 hospitácií vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra (8), matematika (7), anglický jazyk (6), prírodoveda (3), prvouka (3) a vlastiveda (3).

Slovenský jazyk a literatúra (8)

Učenie sa žiakov a vyučovanie učiteľom

Na väčšine hospitovaných hodín žiaci svoje **komunikačné spôsobilosti** prezentovali najmä v riadených rozhovoroch pri aktivizácii a opakovaní učiva. Prevažne pohotovo a vecne odpovedali na otázky učiteľov, pričom sa vyjadrovali s použitím odbornej terminológie¹. Na všetkých hodinách pracovali žiaci s textom v písanej podobe. Zaradené činnosti orientované na osvojenie si základných zručností súvisiacich s čítaním a porozumením textu, s vyhľadáním explicitne uvedených informácií a ich reprodukciou, s vysvetlením neznámych slov pomocou slovníka a osvojovaním si knižných konvencií zvládali bez problémov. S nesúvislými textami pracovali pri precvičovaní gramatického učiva pričom dokázali identifikovať a riešiť požadované gramatické javy v analógii s osvojenými vedomosťami. Celkovú úroveň práce s textom znižovala absencia stimulov na posudzovanie, hodnotenie a uvažovanie nad ich obsahom, rovnako aktivity zamerané na rozvíjanie tvorivosti.

Poznávacie kompetencie žiakov podporilo účelné využívanie materiálnych prostriedkov vyučovania (učebnice, pracovné listy, kartičky na precvičovanie učiva). Žiaci dokázali riešiť úlohy zamerané na zapamätanie a porozumenie, preukázali, že základné poznatky týkajúce sa preberaného učiva ovládajú a dokázali ich využiť aj pri aplikačných úlohách². Úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií obmedzila nízka miera úloh podporujúcich vyššie myšlienkové procesy žiakov. Takmer na všetkých hodinách síce väčšina z nich dokázala riešiť úlohy zamerané na analýzu a syntézu³, činnosti stimulujúce hodnotenie/samostatné rozhodovanie na základe kritérií a rozvoj kreativity však na sledovaných hodinách žiaci nemali možnosť vykonávať.

V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** učitelia na väčšine hodín viedli žiakov ku konštruktívnej práci s chybou – umožnili im samostatne identifikovať chyby a ich príčiny, čo prispievalo k uvedomelému odstraňovaniu zistených nedostatkov. Často zaraďované monotónne činnosti neboli vhodne kombinované s aktivizujúcou formou práce, z tohto dôvodu nemali žiaci zabezpečené optimálne pracovné podmienky, v ktorých by boli dostatočne motivovaní, cítili sa spokojne a mohli byť aktívni. Absentovali podnety na podporu kritického myslenia. Výrazne podcenená bola stimulácia hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí žiakov. Iba výnimočne (na 1 hodine) žiaci dokázali posúdiť, ktorá časť učiva im ešte robí problém. Zo strany učiteľov dominovalo priebežné formatívne hodnotenie, pri ktorom bola optimálne zastúpená pochvala aj poukázanie na nedostatky v práci, klasifikácia doložená primeraným zdôvodnením sa vyskytla na 1 hodine.

Oblasti rozvíjania **občianskych kompetencií** učitelia takmer vôbec nevenovali pozornosť. Len na 1 hodine učiteľ navodil situáciu, kedy žiaci prezentovali svoje skúsenosti a postoje súvisiace s dodržiavaním denného režimu, pričom sa navzájom počúvali a názory spolužiakov rešpektovali. Učitelia svojím empatickým prístupom prispeli k vytvoreniu pozitívnej sociálnej atmosféry, podporovali sebadôveru žiakov.

Žiaci sa spolupodieľali na vytváraní priaznivej pracovnej klímy dodržiavaním dohodnutých pravidiel a korigovaním svojho správania, čo malo pozitívny dopad na ich **sociálne spôsobilosti**. Len na polovici hospitovaných hodín však mali možnosť preukázať, že dokážu spolupracovať v skupinách/dvojiciach,

¹ literárny text, autor, ilustrácia, delenie hlások, pády podstatných mien

² pravopisné cvičenia, didaktické hry, práca so slovníkom

³ analyticko- syntetické činnosti pri vyvodzovaní hlások, úlohy typu: čo do radu nepatrí

vzájomne sa akceptovať, prevziať zodpovednosť za spoločnú prácu a výsledky spoločnej činnosti prezentovať. Absentovalo rozvíjanie zručností žiakov objektívne posúdiť a zdôvodniť výsledky spolupráce. Časté využívanie frontálneho spôsobu vyučovania bez diferenciacie a personalizovania výrazne znižovali motiváciu žiakov a ich aktívne zapojenie sa do učenia.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania (30)

Učenie sa žiaka

Žiaci počas hospitovaných hodín preukázali priemerné **komunikačné kompetencie** (Graf 3a). Vyjadrovali sa plynule a pohotovo, ich jazykový prejav bol spisovný a kultivovaný. Používali odbornú terminológiu primeranú svojmu veku. Na všetkých hodinách mali žiaci možnosť pracovať s textom, ktorému prevažne porozumeli, vedeli zreprodukovať jeho obsah a dokázali v ňom vyhľadávať základné informácie. Na dvoch tretinách sledovaných hodín vedeli nové informácie spájať so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami, avšak samostatne o nich uvažovať, hodnotiť, prípadne k nim zaujať stanovisko preukázali len na 2 hodinách⁴ prvouky (Graf 1).

Preukázané **poznávacie kompetencie** žiakov boli celkovo na málo vyhovujúcej úrovni (Graf 3a). Žiaci dokázali reprodukovať zapamätané učivo, rozumeli obsahu a vedeli získané poznatky využiť aj na úrovni aplikácie. Vyššie myšlienkové procesy podporujúce analytické myslenie boli rozvíjané na dvoch tretinách hospitovaných hodín. Žiaci však len v minimálnej miere dostali príležitosť riešiť úlohy na hodnotenie, v ktorých by mohli vyvodiť závery, zhodnotiť situáciu, vysloviť názor a zaujať stanovisko⁵. Úlohy zamerané na rozvíjanie tvorivosti boli realizované len na 1 hodine prvouky⁶ (Graf 2).

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa žiakov boli rozvíjané na priemernej úrovni (Graf 3a). Na väčšine sledovaných hodín boli žiaci motivovaní a aktívni v procese učenia sa. Na dvoch tretinách hodín preukázali schopnosť uvedomiť si chybu, identifikovať jej príčinu a následne ju opraviť. Úroveň tejto oblasti znižovala skutočnosť, že rozvoj kritického myslenia bol podporovaný len v minimálnej miere⁷. Ojedinele dostali možnosť hodnotiť svoj pokrok, prípadne výkony svojich spolužiakov (Graf 3). Do **bádateľských aktivít** sa žiaci mali možnosť zapojiť len v rámci hodín prvouky⁸.

Výrazne zaostávala oblasť rozvíjania **občianskych kompetencií** žiakov, ktorá bola na nevyhovujúcej úrovni (Graf 3a). Žiaci na tretine sledovaných hodín síce preukázali schopnosť vyjadriť vlastný názor⁹, avšak len na polovici z nich dostali priestor argumentačne ho zdôvodniť a reagovať v diskusii na názory spolužiakov¹⁰.

Vyučovanie učiteľa

Pozitívny vplyv na učenie sa žiakov malo využívanie učebných materiálov a pomôcok. **Poskytovanie podporných stimulov** učenia sa pre každého žiaka zo strany učiteľa bolo v priamom výchovno-vzdelávacom procese pozorované v minimálnej miere (Graf 4). Učitelia len výnimočne poskytli žiakom možnosť výberu činností, nevytvárali dostatočné podmienky na inkluzívne vzdelávanie.

V oblasti **uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania** v prevažnej miere využívali činnosti smerujúce od zapamätania a reprodukovania nových informácií k aplikácii. Úlohy zamerané na rozvoj vyšších myšlienkových procesov na úrovni analyticko-syntetického myslenia tvorili súčasť dvoch tretín sledovaných hodín. Príležitosti na rozvíjanie hodnotenia a kritického myslenia sa vyskytli len ojedinele. Aktivity rozvíjajúce tvorivosť žiakov boli súčasťou 1 sledovanej hodiny.

⁴ priradovanie kľúčových slov k častiam textu; triedenie informácií podľa kritérií

⁵ prvouka (živá a neživá príroda)

⁶ tvorba miniprojektov o spoločenstve mravcov

⁷ vlastiveda (zdôvodnenie vzniku geografických názvov Vyhne a Kamenné more); prvouka (práca s chybnými výroky, argumentácia)

⁸ pokusy s vodou pri vyvodzovaní skupenstiev vody

⁹ prírodoveda (potravinový reťazec); anglický jazyk (vlastnosti dobrého kamaráta); prvouka (starostlivosť o mláďatá); matematika (využívanie násobilky v minulosti); prírodoveda (vzájomná závislosť organizmov žijúcich v spoločenstve)

¹⁰ slovenský jazyk a literatúra (denný režim žiaka); vlastiveda (separovanie a recyklácia odpadu); prvouka (znečisťovanie prírody, spôsoby jej ochrany; znečisťovanie vody a možnosti jej šetrenia)

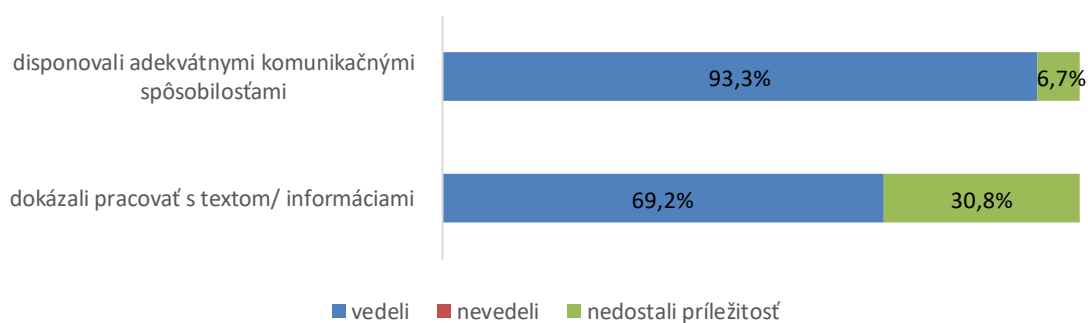
V triedach počas hospitovaných hodín prevládala **atmosféra istoty a psychického bezpečia** (Graf 4). Učiteľky dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa, viedli žiakov k vzájomnému rešpektovaniu sa, čím posilňovali pozitívne vzťahy, spoluprácu a toleranciu. Efektivitu vyučovania však znižovala skutočnosť, že na pätine hospitovaných hodín prevládali monotónne činnosti a frontálna forma vyučovania, ktoré značne znižovali motiváciu, samostatnosť a aktívne zapojenie sa žiakov do diania na vyučovaní.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

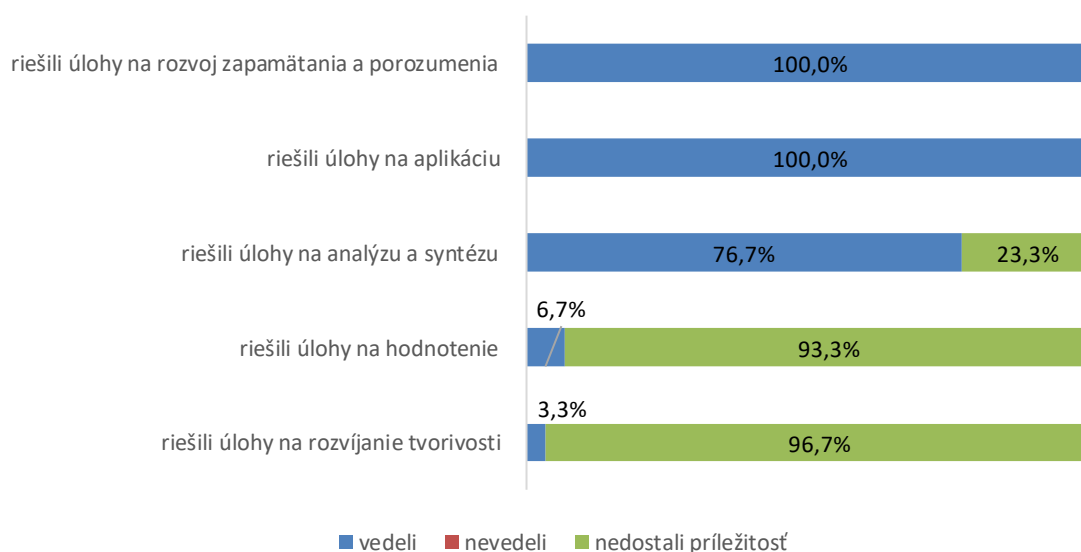
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	priemerná úroveň
	prvouka	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	priemerná úroveň

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

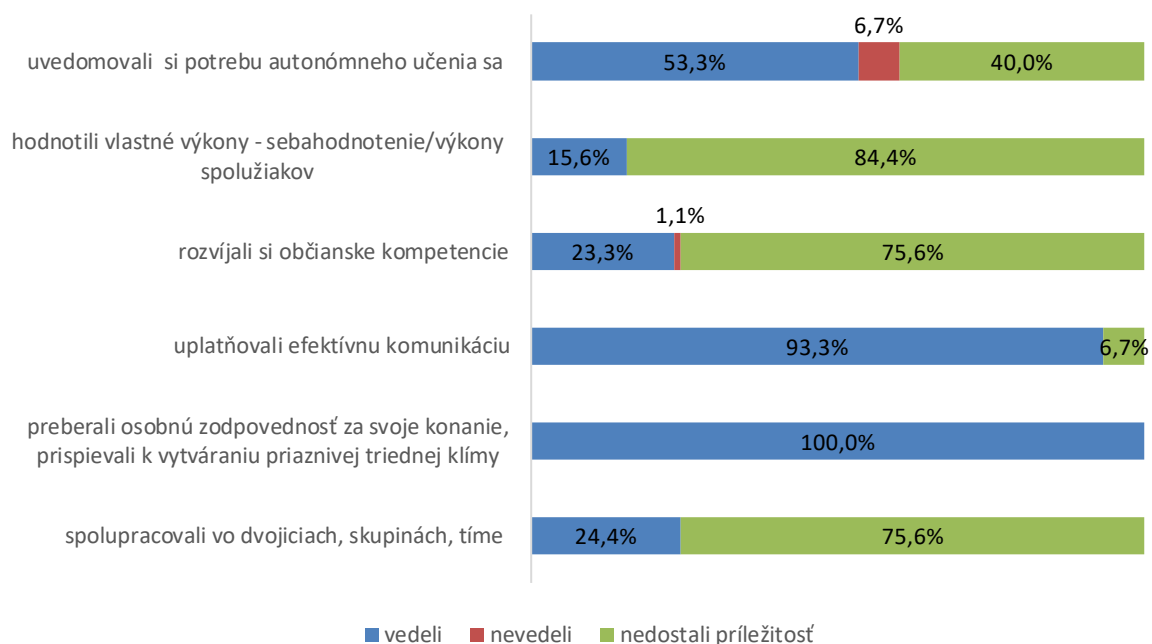
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

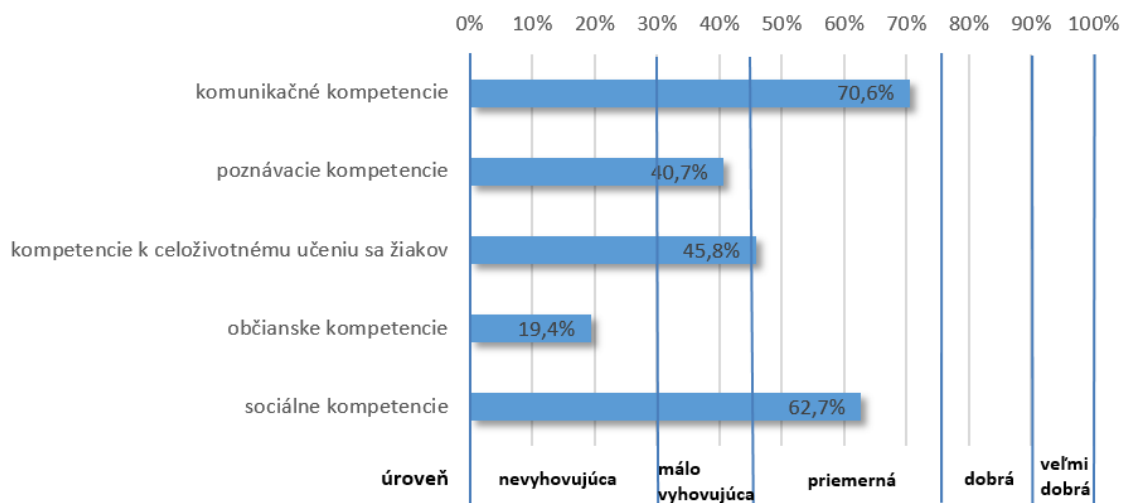
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

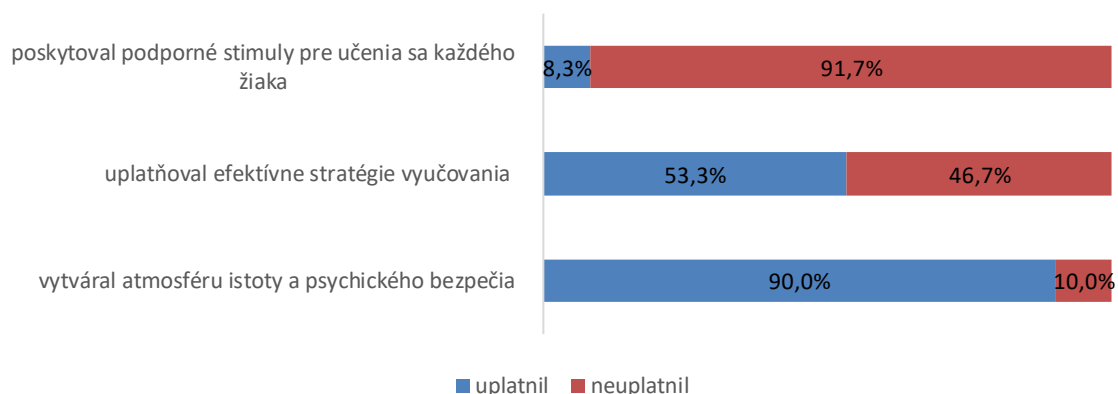
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní

Nižšie stredné vzdelávanie

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach nižšieho stredného vzdelávania školská inšpekcia posudzovala na základe 30 hospitácií vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra (8), anglický jazyk (7), matematika (8), chémia (3) a dejepis (4).

Slovenský jazyk a literatúra (8)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Takmer na všetkých sledovaných hodinách prejavili žiaci primerané **komunikačné zručnosti**, ich jazykový prejav bol kultivovaný, spisovný, využívali odbornú terminológiu. Žiaci na všetkých hodinách pracovali so súvislým, či nesúvislým textom v printovej podobe. Obsahu textov rozumeli, vedeli v nich vyhľadávať kľúčové informácie a väčšinou dokázali informácie z textov spájať v širších súvislostiach so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami. Len ojedinele však mali priestor na hodnotenie textov a vyvodzovanie záverov.

V oblasti **poznávacích kompetencií** väčšina žiakov vedela osvojené vedomosti následne používať pri riešení úloh a zadaní takmer na všetkých sledovaných hodinách. Tvorbou pojmových máp a rozborom literárnych textov žiaci preukázali schopnosť porovnávať vzťahy medzi informáciami a identifikovať príčiny týchto vzťahov. Vyššie myšlienkové operácie na úrovni hodnotenia mali žiaci možnosť rozvíjať v menšej miere – rozhodovali, ktorá metóda je najvhodnejšia na riešenie zadanej problémovej úlohy, vyvodzovali závery z prečítaného umeleckého textu. Len na j1 zo sledovaných hodín žiaci dostali príležitosť riešiť úlohy, ktoré rozvíjali ich kreatívne myslenie a tvorivosť¹¹.

Priestor pre rozvoj **kompetencie žiakov k celoživotnému vzdelávaniu** bol vytváraný na viac ako polovici sledovaných hodín najmä prostredníctvom práce s chybou a úloh rozvíjajúcich kritické myslenie¹². Pri prezentácii výsledkov svojej činnosti žiaci nielen identifikovali chyby, ale boli vedení k uvedomeniu si príčin ich vzniku. Úroveň rozvoja kompetencií v tejto oblasti však znižovala skutočnosť, že žiaci len ojedinele dostali príležitosť na hodnotenie vlastného výkonu a učebného pokroku¹³. Využívanie formatívneho hodnotenia zo strany učiteľov, ktoré by podporovalo sebadôveru žiakov, bolo pozorované na menej ako polovici hodín.

¹¹ stvárnenie frazeologizmov pantomímou/kresbou

¹² vyvodzovanie druhov prísloviak; hľadanie významu frazeologizmov; triedenie viet; využitie snowbowlingu pri tvorbe pojmovej mapy k prečítanému lit. dielu

¹³ dve triedy 6. ročníka

Občianske kompetencie boli na sledovaných hodinách rozvíjané v minimálnej miere. Hoci na polovici sledovaných hodín dostali žiaci možnosť vyjadriť svoje názory, využili ich len čiastočne na 2 hodinách. Dôsledný rozvoj občianskych kompetencií bol zaznamenaný len na 1 vyučovacej hodine, v rámci ktorej žiaci svoje názory nielen vyjadrili, ale ich aj zdôvodňovali a posudzovali¹⁴.

Akceptáciou nadstavených pravidiel, efektívnou vzájomnou komunikáciou a prevzatím spoluzodpovednosti za prácu v skupine prejavili žiaci svoje **sociálne kompetencie** na prevažnej väčšine hodín. Efektívnosť skupinovej práce do istej miery znižovala skutočnosť, že len na štvrtine hodín vytvorili učiteľky pre žiakov priestor pre posudzovanie a argumentačné zdôvodňovanie výsledkov ich vlastnej práce.

Napriek tomu, že učitelia vytvárali priestor pre rozvoj kompetencií žiakov a uplatňovali efektívne stratégie vyučovania na 7 z 8 pozorovaných hodín, často chýbalo hlbšie personalizovanie tém. Uvedené faktory spolu s nízkou mierou diferencovaného prístupu vplývali negatívne na aktivitu žiakov, ktorí sa len čiastočne, bez hlbšieho záujmu, zapájali do práce na polovici sledovaných hodín.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety nižšieho stredného vzdelávania (30)

Učenie sa žiaka

Žiaci preukázali priemerné **komunikačné kompetencie** (Graf 7a). Takmer na všetkých sledovaných hodinách sa vyjadrovali veku primerane s využitím odbornej terminológie. Ich prejav bol zväčša pohotový, kultivovaný a spisovne správny. Väčšina hodín anglického jazyka bola vedená v cieľovom jazyku, čo dávalo žiakom priestor zažiť reálnu komunikáciu s aktívnym využitím základných komunikačných fráz. Práca s textom bola realizovaná na všetkých hodinách. Jej úroveň však znižovala skutočnosť, že žiaci síce vedeli text zreprodukovať, vyhľadať v ňom kľúčové informácie, spájať ich s osvojenými poznatkami, avšak možnosť posudzovať a uvažovať o obsahu textu, príp. zaujať stanovisko mali len na 5 sledovaných hodinách¹⁵ (Graf 5).

Poznávacie kompetencie žiakov neboli na sledovaných hodinách rozvíjané komplexne (Graf 6). Schopnosť riešiť analytické úlohy a úlohy zamerané na syntézu preukázali žiaci na dvoch tretinách hodín. Úlohy podporujúce vyššie myšlienkové operácie na úrovni hodnotenia¹⁶ mali žiaci možnosť riešiť približne na štvrtine pozorovaných hodín. Tvorivosť bola stimulovaná len ojedinele na 1 hodine. Nízke zastúpenie úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy sa odrazil v málo vyhovujúcej úrovni rozvoja poznávacích kompetencií (Graf 7a). **Bádateľské aktivity** boli zaznamenané na 1 hodine chémie¹⁷.

Na viac ako polovici sledovaných hodín si žiaci uvedomovali potrebu autonómneho učenia, dokázali pracovať s chybou a prejavovali aktivitu (Graf 7), ale nedostatok príležitostí na reflexiu vlastného výkonu a výkonu spolužiakov na hodinách výrazne znižoval efektívnosť rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu** (Graf 7a).

Priestor pre rozvoj občianskych kompetencií, možnosť vyjadriť a zdôvodniť vlastné postoje k širším spoločenským témam¹⁸, dostali žiaci na polovici hospitovaných hodín (Graf 7). Celkovú úroveň rozvíjania **občianskych kompetencií** (Graf 7a) znižovala menšia miera stimulácie žiakov k argumentačnému podloženiu prezentovaných názorov.

¹⁴ okolnosti deja na pozadí detektívnej zápletky

¹⁵ slovenský jazyk a literatúra (2 hodiny), matematika (2 hodiny), chémia (1 hodina)

¹⁶ chémia (tvorba záverov k pokusu, obsah tuku v semenách, predvídanie výsledku chemickej reakcie); slovenský jazyk a literatúra (hodnotenie umeleckého textu), matematika (triedenie správnych a nesprávnych riešení úloh podľa daných kritérií, zdôvodňovanie iných riešení)

¹⁷ skúmanie množstva tuku v rôznych semenách formou skupinovej činnosti

¹⁸ dejepis (náročnosť zámorských objavov, diskusia o vyhľadávaní informácií cez internet); anglický jazyk (zdravé a nezdravé stravovanie, choroby spôsobené nesprávnym stravovaním), chémia (znečisťovanie prírody, fotosyntéza, skleníkový efekt), matematika (dostatok pohybu, presnosť rysovania, aké odchýlky môžu vzniknúť)

Vyučovanie učiteľa

Učitelia zväčša stanovili výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania, ale overovanie ich plnenia s dôrazom na sebahodnotenie žiakov bolo ojedinelé. Poskytovanie **podporných stimulov** pre efektívne učenie sa každého žiaka zo strany učiteľa bolo zrejme iba na pätine vyučovacích hodín¹⁹ (Graf 8). Učitelia zadávali žiakom v prevažnej miere úlohy s jednotným zadaním, bez diferenciacie obťažnosti.

Učebné pomôcky učiteľia vhodne využívali takmer na všetkých hodinách, v menšej miere viedli žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT²⁰. **Efektívne stratégie vyučovania** (Graf 8) smerovali k činnostnému učeniu sa žiakov najmä na úrovni aplikácie získaných vedomostí v konkrétnych situáciách a analýzy, menej na úrovni hodnotenia, tvorivosť bola rozvíjaná len výnimočne. Uvedené skutočnosti vytvárali priestor pre rozvoj kritického myslenia žiakov len na tretine sledovaných hodín²¹.

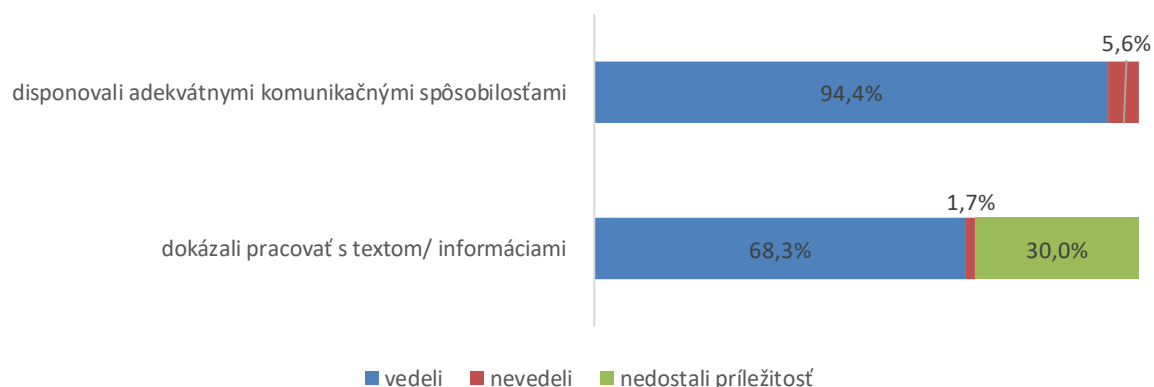
Takmer na všetkých hospitovaných hodinách učiteľia viedli žiakov k tolerancii, uplatňovali k nim empatický prístup a formatívne hodnotenie. Celkovú kvalitu **atmosféry istoty a psychického bezpečia** (Graf 8) znižovala skutočnosť, že na tretine hospitovaných hodín učiteľia nezohľadňovali osobitosti žiakov.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	chémia	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	málo vyhovujúca úroveň

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Graf 5 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

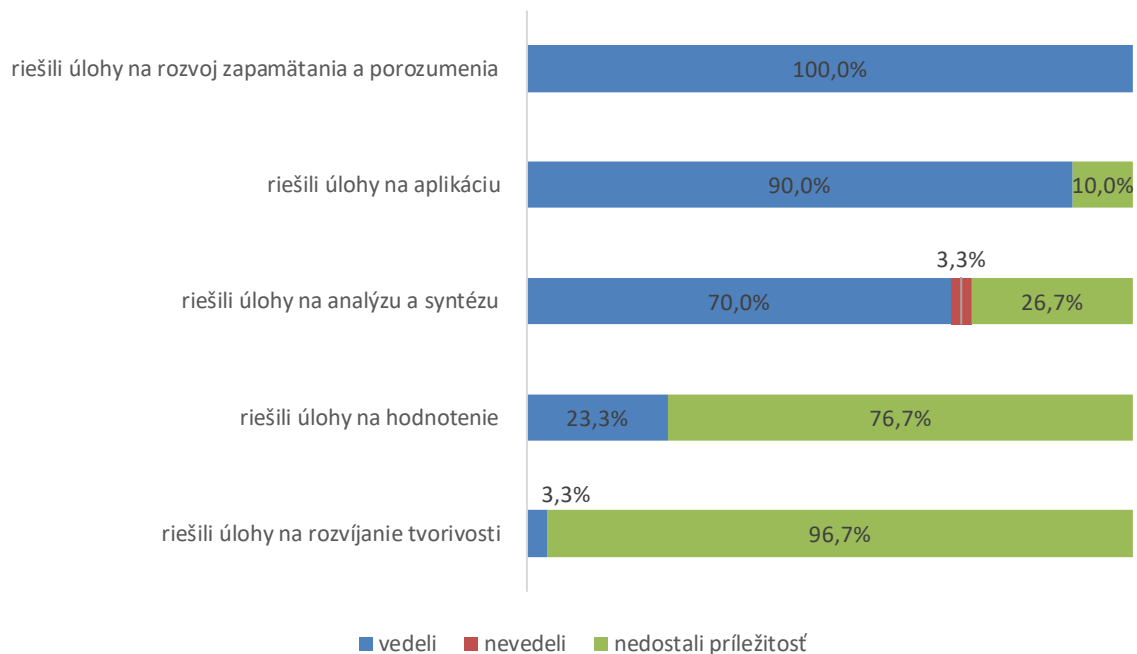
Graf 6 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom

¹⁹ individuálny prístup, doplňujúci výklad, pomoc spolužiakov, predĺžený čas na vypracovanie

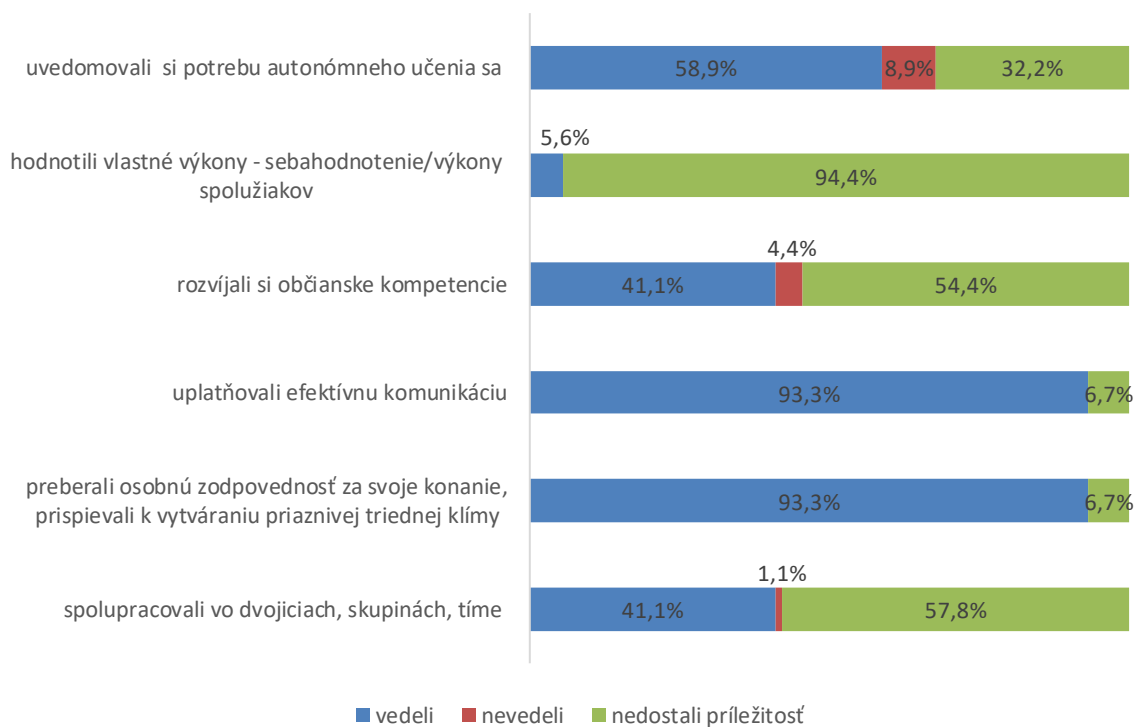
²⁰ interaktívne programy, program OPTOMA

²¹ dejepis (práca so zdrojmi, zadávanie kľúčových slov – posudzovanie výsledku a prínosu získaných informácií); slovenský jazyk a literatúra (význam frazeologizmov, tvorba pojmovej mapy); matematika (prepis receptu podľa pomeru, pomocou hodinových ručičiek určiť veľkosť uhlov); chémia (kedy je hmotnosť reaktantov vyššia ako hmotnosť produktov pri chemickej reakcii)

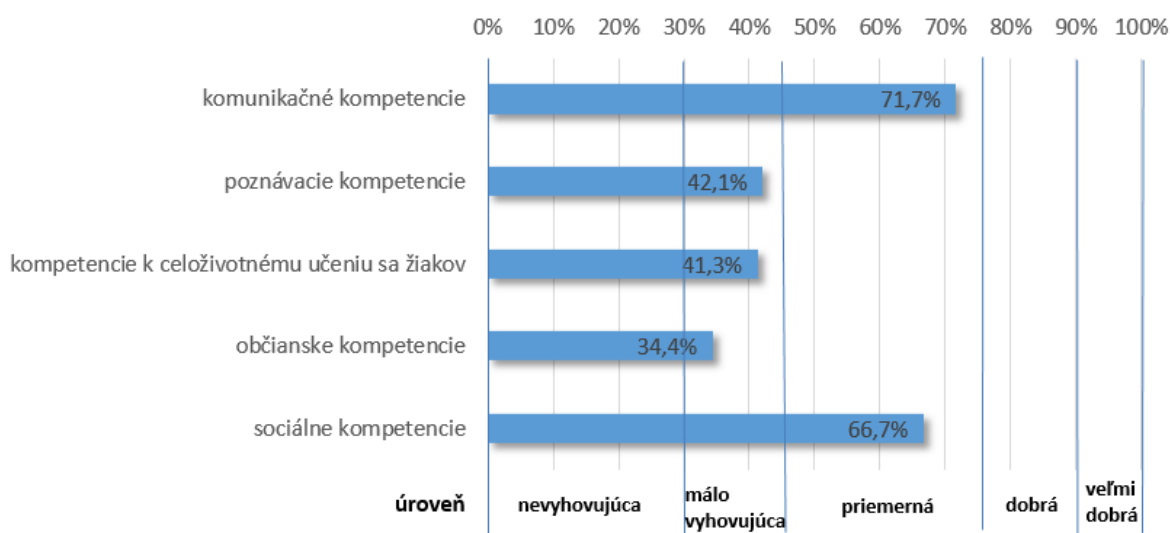
strednom vzdelávaní

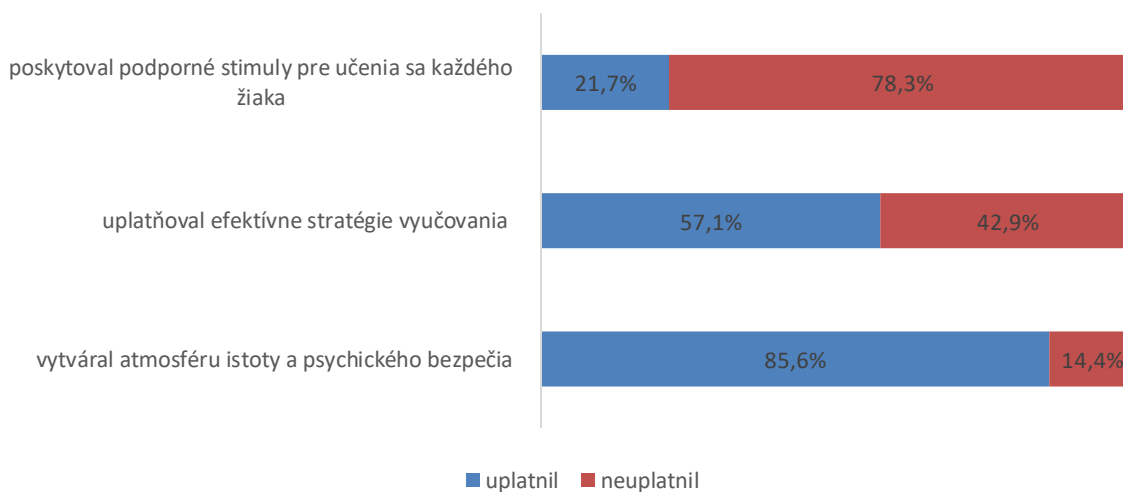
Graf 7 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 7a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 8 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na sledovaných vyučovacích hodinách v nižšom strednom vzdelávaní

Výrazne pozitívne zistenia

- vytváranie priaznivej klímy v triede
- efektívne využívanie učebných pomôcok

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom hodnotiacich a tvorivých úloh
- stimulovanie kritického myslenia, hodnotiacich a sebahodnotiacich procesov u žiakov
- vytváranie príležitostí na rozvoj občianskych kompetencií

RIADENIE ŠKOLY

Výchovu a vzdelávanie škola realizovala podľa štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) prostredníctvom **Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** pre primárne a pre nižšie stredné vzdelávanie – „Učíme sa

pre radosť“, ktorý obsahoval všetky časti v súlade s ustanoveniami školského zákona. Ciele výchovy a vzdelávania zadefinované v ŠkVP zodpovedali personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam školy. Smerovali k celostnému osobnostnému rozvoju žiakov a k budovaniu ich kompetencií pre život v spoločnosti v 21. storočí. Z dôvodu neakceptovania vzdelávacieho štandardu slovenského jazyka a literatúry pri zameraní a počte kontrolných diktátov, zameraní a spôsobu hodnotenia písomných slohových prác na 2. stupni a tiež nedodržovania kritérií hodnotenia kontrolných diktátov žiakov so ŠVVP sa výchova a vzdelávanie v škole nere realizovali dôsledne podľa príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) prostredníctvom ŠkVP.

Učebné plány (UP) pre ročníky primárneho a nižšieho stredného vzdelávania korešpondovali s rámcovým učebným plánom (RUP) iŠVP. UP akceptovali poznámky k RUP v oblasti využitia disponibilných hodín. Na 1. stupni boli disponibilné hodiny využité na vyučovanie anglického jazyka (1. a 2. ročník), na posilnenie matematiky (2. a 3. ročník), prvouky (1. ročník) a výtvarnej výchovy (3. a 4. ročník). Pre 2. stupeň mala škola vypracované 2 UP (pre bežné triedy a triedy s rozšíreným vyučovaním telesnej a športovej výchovy). Na 2. stupni v bežných triedach boli disponibilnými hodinami posilnené predmety slovenský jazyk a literatúra (7. ročník), matematika (5. - 8. ročník), biológia (6. a 9. ročník), dejepis (6. ročník), geografia (6. a 9. ročník), fyzika (9. ročník) a výtvarná výchova (5. ročník). Na 2. stupni v triedach s rozšíreným vyučovaním telesnej a športovej výchovy boli disponibilnými hodinami posilnené predmety matematika (6. ročník), dejepis (6. ročník), geografia (9. ročník) a telesná a športová výchova 2 hodiny týždenne (5. – 9. ročník). V rámci voliteľných predmetov v 7. – 9. ročníku boli disponibilné hodiny využité na vyučovanie predmetov nemecký jazyk a ruský jazyk.

Učebné osnovy (UO) všetkých vyučovacích predmetov boli rozpracované najmenej v rozsahu vzdelávacieho štandardu príslušného iŠVP, vrátane tých, ktoré mali disponibilnými hodinami zvýšenú časovú dotáciu, bez rozšírenia obsahu. Škola mala v ŠkVP uvedený spôsob realizácie všetkých **prierezových tém** v primárnom a v nižšom strednom vzdelávaní. Boli súčasťou obsahu príslušných vyučovacích predmetov a uplatňovali sa aj kombináciou rôznych foriem organizovaním súťaží, prednášok, workshopov, výletov, exkurzií, didaktickými hrami a účelovými cvičeniami.

Škola v ŠkVP deklarovala ponuku vzdelávacích príležitostí pre **žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)**. V aktuálnom školskom roku sa formou školskej integrácie vzdelávalo 27 žiakov so ZZ. Ich dokumentácia bola vedená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi²². Všetci žiaci mali vypracované individuálne vzdelávacie plány (IVP), do ktorých sa premietli odporúčania poradenských zariadení na prácu so žiakmi so ZZ vo vyučovacom procese. Na hospitovaných hodinách bolo pozorované čiastočné akceptovanie odporúčaní poradenských zariadení na odstránenie zdravotných bariér žiakov so ŠVVP. Priamu podporu žiakov so ZZ na vyučovacích hodinách zabezpečovali 2 pedagogické asistentky (PA). Škola, v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, nezamestnávala odborného zamestnanca, ktorý by poskytoval žiakom so ZZ, ich zákonným zástupcom i pedagogickým zamestnancom odborný servis²³. Analýza vzdelávacích výsledkov žiakov so ZZ preukázala, že v prípade 8 žiakov neboli dodržané poradenským zariadením odporúčané spôsoby ich hodnotenia a klasifikácie. Predložené diktáty niektorých žiakov s vývinovými poruchami učenia boli klasifikované, napriek tomu, že mali byť hodnotené iba vyčíslením počtu chýb.

ŠkVP bol preukázateľne prerokovaný v pedagogickej rade i v rade školy, bol zverejnený na jej webovom sídle a informácia o jeho dostupnosti u riaditeľa školy bola zverejnená vo vstupnom priestore školy.

Výchova a vzdelávanie sa neuskutočňovali dôsledne podľa ŠkVP, z dôvodu nerešpektovania zamerania a počtu kontrolných diktátov, zamerania a hodnotenia slohových prác na 2. stupni a nedodržovania kritérií pri hodnotení kontrolných diktátov žiakov so ŠVVP.

²² správy z diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické), písomné žiadosti zákonných zástupcov, ich informované súhlasy so vzdelávaním žiakov podľa IVP, návrh na vzdelávanie žiaka so ŠVVP v ZŠ

²³ dokumentáciu začlenených žiakov viedla zástupkyňa riaditeľa školy

Pedagogická dokumentácia a ďalšia dokumentácia školy bola vypracovaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vedená trvalým spôsobom na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva. Všetky zásadné dokumenty súvisiace s procesom výchovy a vzdelávania, organizáciou a riadením školy boli vypracované v súlade so zámermi školy a prerokované v pedagogickej rade.

Riaditeľ, po prerokovaní v pedagogickej rade a po schválení zriaďovateľom, vydal plán profesijného rozvoja na aktuálny školský rok, plánovaný **odborný rast pedagogických zamestnancov bol** v súlade s cieľmi a zameraním školy. Aktualizačné vzdelávanie pre všetkých pedagogických zamestnancov v aktuálnom školskom roku bolo zabezpečené v zmysle právnych predpisov²⁴. Za obdobie ostatných 2 rokov sa pedagogickí zamestnanci zúčastnili vzdelávacích aktivít zameraných na podporu využívania IKT vo vzdelávaní, online webinárov súvisiacich s vyučovaním svojich profilových predmetov, 2 pedagogickí zamestnanci si zvyšovali kvalifikáciu obhajobou atestačného portfólia a riaditeľ školy absolvoval rozširujúci modul funkčného vzdelávania. Zistenia z hospitácií školskej inšpekcie ale nepotvrdili využívanie získaných poznatkov zo vzdelávania v oblasti využívania efektívnych foriem vyučovania, rozvíjania kritického myslenia, či rôznych foriem tímovej spolupráce v dostatočnej miere. Prejavili sa na menej ako polovici sledovaných hodín. Poskytovanie podporných stimulov pre každého žiaka bolo zrejmé iba na pätine hodín. Len sporadicky boli uplatňované inovatívne metódy a formy práce stimulujúce hodnotiace procesy, či tvorivosť.

Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že nemá vypracovaný plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja pre vedúcich pedagogických zamestnancov a v súčasnosti v tejto oblasti neabsolvujú žiadne vzdelávacie aktivity.

Výkon štátnej správy v prvom stupni škola realizovala v súlade s právnymi predpismi. V aktuálnom školskom roku, na základe rozhodnutia vydaného riaditeľom školy, plnili povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky 3 žiaci, z nich 1 vykonal v predchádzajúcom školskom roku komisionálne skúšky.

V škole boli zriadené **metodické orgány (MO)**, metodické združenie učiteľov 1. stupňa, predmetové komisie – spoločenskovedná, prírodovedná, jazyková a výchovných predmetov, ktorých práca sa riadila vypracovaným a schváleným plánom. Z predloženej dokumentácie a z rozhovorov s vedúcimi MO vyplynulo, že na rokovaní sa ich členovia spravidla zaoberali rozpracovaním úloh vyplývajúcich zo všeobecných cieľov výchovy a vzdelávania, špecifických cieľov jednotlivých predmetov a organizačným zabezpečením plánovaných aktivít (výlety, exkurzie, súťaže a predmetové olympiády). Zo zápisníc z rokovaní prírodovednej a jazykovej predmetovej komisie bolo zrejmé, že jej členovia sa venovali javovej analýze písomných kontrolných prác a vstupných diktátov a identifikovali najzávažnejšie nedostatky v osvojovaní si jednotlivých okruhov. Opatrenia na ich odstránenie boli prijímané len v súvislosti s písomnými prácami z matematiky na 2. stupni. Následnou kontrolou ich plnenia sa členovia PK nezaoberali. Podľa vyjadrenia vedúcej MZ učiteľa 1. stupňa analyzovali výsledky písomných prác a diktátov, identifikovali najčastejšie chyby a prijímali potrebné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, písomné záznamy o tom však nevedli. Plnohodnotnú funkčnosť metodických orgánov obmedzovalo nedocenenie ich odbornometodickej funkcie. Členovia MO síce vykonávali vzájomné hospitácie, o čom svedčili záznamy v triednych knihách, avšak ich prínos nebol evidentný ani zo záznamov²⁵, ani z hospitácií vykonaných školskou inšpekciou. Systematicky plánované interné vzdelávanie, na ktorom by členovia MO participovali, realizované nebolo.

Pedagogické riadenie v škole sa realizovalo v súlade s aktuálnymi právnymi predpismi. Napriek tomu, že pedagogickí zamestnanci deklarovali vzájomné hospitácie a účasť na vzdelávaní, nemal ich profesijný rozvoj očakávaný pozitívny dopad na kvalitu priameho vyučovacieho procesu.

²⁴ v oblasti digitalizácie (práca v edupage, pokročilé techniky MS Word, Excel, PowerPoint)

²⁵ zápisnice z činnosti MO a pedagogických rád

Základné údaje súvisiace s **kontrolou a hodnotením žiakov**, ktoré škola deklarovala v ŠkVP, boli rozpracované v internom dokumente *Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov*. Vychádzal z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, akceptoval ustanovenia ŠVP týkajúce sa hodnotenia výkonov žiakov. Obsahoval informácie o metódach, formách, postupoch získavania podkladov na hodnotenie, kritériách priebežného a celkového hodnotenia výkonov žiakov v jednotlivých predmetoch. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania sa žiakov boli o tom preukázateľným spôsobom (elektronická žiacka knižka) informovaní zákonní zástupcovia žiakov. Vnútrotný systém hodnotenia a klasifikácie však reálne preukázal nedostatky, ktoré spočívali v nedodržaní ustanovení ŠVP týkajúcich sa zamerania a počtu diktátov, zamerania a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni.

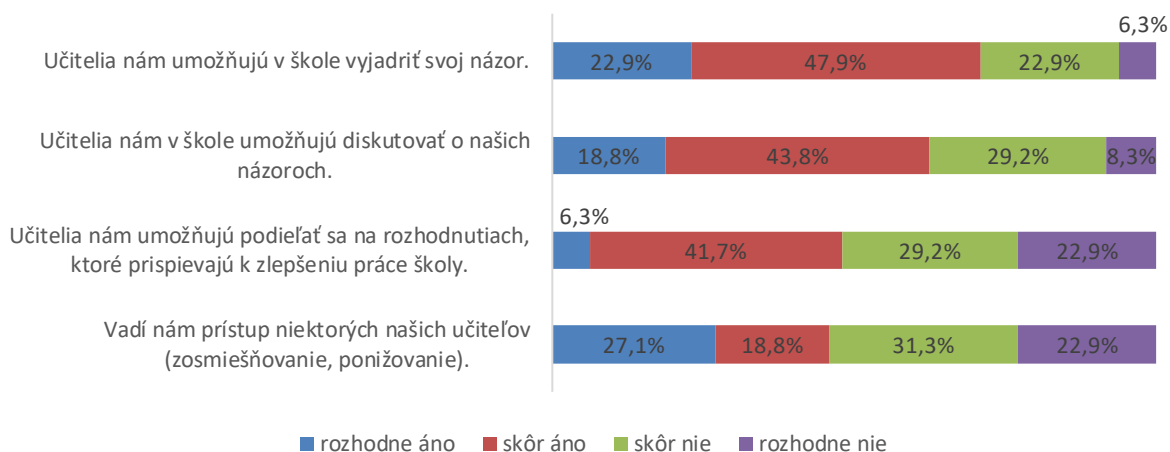
Škola mala vypracované kritériá **hodnotenia pedagogických zamestnancov**. Na ich základe vedenie školy vykonávalo ročné hodnotenie pedagogických zamestnancov, ktoré však vykazovalo prvky formálnosti. V aktuálnom školskom roku, do začiatku komplexnej inšpekcie, vedenie školy vykonalo 50 hospitácií. Zistenia zaznamenané v hospitačných hárkoch mali prevažne popisný charakter, vypovedali o činnostiach učiteľa realizovaných na hodine, aplikovaných metódach a formách práce, využívaní materiálnych prostriedkov vyučovania. Hodnotiaci aspekt sa však zúžil na informáciu o dosiahnutej úrovni vyučovania učiteľom. Kladným a záporným stránkam vyučovania, zhodnoteniu úrovne práce žiakov vedenie školy nevenovalo pozornosť. Absentoval objektívny pohľad na celkovú úroveň učenia sa žiakov v súvislosti s rozvíjaním ich kompetencií, ktoré škola prioritne deklarovala v stanovených cieľoch a zámeroch v ŠkVP. Vedenie školy síce dokázalo identifikovať oblasti vyžadujúce zlepšenie, opatrenia na ich odstránenie však neboli zovšeobecnené a následne kontrolované, v dôsledku čoho bola výrazne obmedzená funkčnosť systému kontroly a hodnotenia.

Systematické plánované sebahodnotenie škola nerealizovala. Hoci riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že ho považuje za účinný nástroj vedúci k zlepšeniu kvality výchovy a vzdelávania.

Vedúci pedagogickí zamestnanci v dostatočnej miere monitorovali procesy v škole, avšak k zisteným nedostatkom neprijímali adekvátne opatrenia a následne nekontrolovali ich akceptovanie. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov z toho dôvodu nebol dôsledne dodržiavaný.

Pedagogickí zamestnanci podľa výsledkov dotazníka považovali **klímu školy** za otvorenú (Príloha 1). V dotazníkovom prieskume bol školskou inšpekciou 48 žiakom 8. a 9. ročníka zadaný anonymný dotazník, v ktorom mohli vyjadriť svoj pohľad na **vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi** v škole (Graf 9). Väčšina respondentov (70,8 %) uviedla, že môžu vyjadriť vlastný názor, o ktorom s učiteľmi následne diskutujú. Možnosť podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré prispievajú k zlepšeniu práce školy pozitívne vníma takmer polovica (48 %) opýtaných. V uvedenom dotazníku väčšina opýtaných žiakov uviedla, že ich učitelia podporujú v rozvoji kompetencií k celoživotnému učeniu sa (75 %), rozvíjajú ich hodnotiace zručnosti (70,8 %) a zadávaním projektov robia vyučovací proces zaujímavejším (85 %). Viac ako tri štvrtiny žiakov uviedli, že učitelia k nim pristupujú podľa ich schopností. Zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacieho procesu tieto vyjadrenia potvrdili len čiastočne. Atmosféru bezpečia a dôvery však výrazne narušovala skutočnosť, že takmer polovici žiakov (45,9 %), podľa ich vlastného vyjadrenia, prekáža prístup niektorých učiteľov a pociťujú z ich strany zosmiešňovanie, ponížovanie a neprimerané nároky. Taktiež nedostatočný záujem o osobnosť žiakov, ich záujmy a koníčky (37,6 %) oslabuje vzájomné vzťahy medzi aktérmi vyučovania.

Graf 9 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Na konci školského roka 2021/2022 škola evidovala 5 žiakov nižšieho stredného vzdelávania **ohrozených školským neúspechom**, z nich 1 prestúpil do špeciálnej základnej školy. Trom žiakom bolo povolené vykonať komisionálne skúšky, z nich 2 boli úspešní. Jeden žiak na konci školského roka 2021/2022 neprospeš z 6 predmetov. Príčiny neprospevania žiakov overovala školská inšpekcia zadaním dotazníka a rozhovorom s 5 učiteľmi a 4 žiakmi, ktorí neprospevali z predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika a geografia. Najčastejšou príčinou neprospevania žiakov boli podľa vedenia školy a učiteľov nesprávne postoje žiakov k učeniu sa, nedostatočná domáca príprava a čiastočne aj nepravidelná dochádzka žiakov do školy. Hoci všetci opýtaní učitelia v dotazníku uviedli, že im vedenie školy vytváralo priestor zdieľať dobrú prax v práci s neúspešnými žiakmi na pedagogických radách, v rámci PK a mali vytvorené podmienky na ďalšie vzdelávanie sa v tejto oblasti, predložené zápisnice z porád a plán profesijného rozvoja túto skutočnosť nedokumentovali. Výrazná disproporcija nastala medzi dotazníkovými odpoveďami učiteľov a žiakov vo vnímaní podporných stimulov poskytovaných v rámci priameho výchovno-vzdelávacieho procesu. Všetci učitelia sa v dotazníku vyjadrili, že ako najčastejšie formy podpory slabo prospievajúcim žiakom využívali individuálny prístup, zadávanie diferencovaných úloh, využívanie formatívneho hodnotenia a pozitívnej spätnej väzby za dobre vykonanú prácu, čo však nepotvrdil svojimi odpoveďami ani jeden z opýtaných slabo prospievajúcich žiakov. Zistenia zo sledovaných hodín len v minimálnej miere potvrdili individuálny prístup ku žiakom, ktorí boli ohrození školským neúspechom. Podľa výsledkov dotazníka 4 učitelia využívali rovesnícke vyučovanie, čo korešponduje s odpoveďami 2 žiakov. Ani jeden z opýtaných žiakov sa nestretával s učiteľmi na doučovaní mimo vyučovacích hodín, hoci 2 učitelia v dotazníku odpovedali, že doučovanie využívajú ako jednu z foriem podpory menej úspešných žiakov. Všetci učitelia sa vyjadrili, že informujú zákonných zástupcov o problémoch aj pokrokoch žiakov vo vyučovaní, rovnako všetci žiaci potvrdili, že rodičia sa zaujímajú o ich známky. Stretnutia so zákonnými zástupcami žiakov mimo rodičovských združení (na besiedkach a prehliadkach prác žiakov) uviedli 2 učitelia, ten istý názor zdieľal aj 1 žiak. Vo vzťahu k vzdelávacím výsledkom týchto žiakov nemala podpora školy zreteľný dopad na ich motiváciu, pretože všetci opýtaní žiaci sa v dotazníku priklonili k názoru, že ich vyučovanie prestáva baviť, keď niečomu nerozumejú a nevedia držať krok s ostatnými.

Škola nemala vypracovanú stratégiu predchádzania školskému neúspechu žiakov s nedostatočným prospechom a neprijímala komplexné opatrenia na jeho elimináciu. Čiastkové podporné mechanizmy smerom k zlepšeniu výchovno-vzdelávacích výsledkov menej úspešných žiakov neboli nadstavené tak, aby účinne riešili ich problémy. Nepriaznivý stav vo veľkej miere spôsobovala skutočnosť, že v škole nebol zriadený podporný tím a v aktuálnom školskom roku škola nezamestnávala ani špeciálneho pedagóga, či školského psychológa.

Z analýzy predloženej dokumentácie a z rozhovoru s riaditeľom školy vyplynulo, že škola spolupracovala s knižnicami vo Vrbovom a v Piešťanoch, dobrovoľným hasičským zborom a s dobročinnými či charitatívnymi organizáciami²⁶, zapojila sa do Európskej noci výskumníkov. Škola udržiavala aktívnu spoluprácu so ZŠ Spišské Podhradie.

V školskom roku 2022/2023 mali žiaci možnosť rozvíjať svoje talenty v 16 **záujmových útvaroch** športového, náučného a tvorivého zamerania. Počas uplynulého školského roka boli žiaci zapojení do jazykových, prírodovedných a športových súťaží, v ktorých obsadili popredné miesta na okresnej úrovni. Zapájaním žiakov do dobrovoľníckych, charitatívnych a environmentálnych akcií bol podporovaný nielen ich vedomostný, ale aj osobnostný a hodnotový rast. Úspechy a aktivity školy boli širokej verejnosti prezentované prostredníctvom článkov a fotogalérie na webovom sídle školy.

Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi nevytvárali podmienky bezpečia, dôvery a empatie pre všetkých aktérov výchovy a vzdelávania. Opatrenia zamerané na podporu menej úspešných žiakov nemali komplexný charakter, čo výrazne znižovalo ich efektívnosť.

V škole bola ustanovená kumulovaná funkcia **výchovnej poradkyne (VP)** a **kariérovej poradkyne (KP)**. Učiteľka, ktorá ich vykonávala, spĺňala kvalifikačné predpoklady, v uplynulých rokoch absolvovala 2 aktualizácie vzdelávania poskytované Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ŠIOV) Bratislava.²⁷ Pre poskytovanie poradenstva mala zabezpečené priestorovo-materiálne podmienky. Z predloženej dokumentácie vyplynulo, že sa primárne venovala kariérovému poradenstvu. Pravidelne aktualizovala údaje v systéme *Proforient* a spolupracovala so strednými školami a podnikmi z regiónu²⁸. Poradenské služby poskytovala žiakom a ich zákonným zástupcom telefonicky, formou prezenčných aj online konzultácií. Žiaci boli o potrebách a možnostiach trhu práce pravidelne informovaní prostredníctvom aktualizovanej nástenky, aplikácie Edupage. V spolupráci s Centrom poradenstva a prevencie vo Vrbovom (CPaP) zabezpečila realizáciu diagnostiky profesijnej orientácie pre žiakov 9. ročníka s cieľom stanoviť si individuálne vzdelávacie a profesijné ciele. KP sa taktiež venovala profesijnej orientácii žiakov 8. ročníka formou dotazníkov v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSAaR). V dotazníku zadanom školskou inšpekciou uviedla, že nepovažuje ponuku vzdelávacích aktivít Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVaM) a CPaP súvisiacich s kariérovým poradenstvom za dostačujúcu a svoje kompetencie si v súčasnosti nezvyšuje ani účasťou na odborných seminároch. Z dotazníka zadaného 48 žiakom 8. a 9. ročníka zameraného na poskytovanie kariérového poradenstva vyplynulo, že viac ako polovica z nich (64,6 %) vie, kto z učiteľov je kariérovým poradcom v škole a väčšina (83,3 %) považuje za dôležité mať takéhoto učiteľa v škole. Napriek tomu sa len štvrtina (25 %) opýtaných žiakov zúčastnila osobnej konzultácie s KP a takmer všetci (95,8 %) si strednú školu si vybrali na základe vlastného rozhodnutia, pričom boli ovplyvnení dosiahnutým prospechom z jednotlivých predmetov. KP v rozhovore uviedla, že úlohy VP zastrešuje len formálne a prakticky sú rozdelené medzi zástupkyňu školy (zastrešuje agendu súvisiacu so začlenenými žiakmi) a v oblasti realizácie prevenčných aktivít koordinátorku prevencie sociálno-patologických javov.

Z analýzy dokumentácie a rozhovoru s **koordinátorkou prevencie sociálno-patologických javov** vyplynulo, že na začiatku školského roka pravidelne realizuje plošný monitoring formou dotazníkov zameraný na odhaľovanie a prevenciu negatívnych javov v správaní sa žiakov. Výsledky analyzovala za každú triedu osobitne a s vyhodnotením oboznámila triednych učiteľov, ktorí prijímali opatrenia na základe vlastného uváženia. V triedach, kde monitoring naznačil výskyt šikanovania medzi žiakmi, viedli triedni učitelia prevenčné aktivity. Efektívnosť monitoringu však znižovala skutočnosť, že prijímanie opatrení bolo výlučne v kompetencii triednych učiteľov, ich kontrola nebola realizovaná ani nebola

²⁶ Únia žien Slovenska, Liga proti rakovine, Únia nevidiacich

²⁷ Podpora kariérového vývinu žiaka primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, Profesijná orientácia žiakov ZŠ na odborné vzdelávanie a prípravu

²⁸ Hotelová akadémia Piešťany, SOŠ Rakovice, Gymnázium Vrbové, SOŠ Myjava, Semikron

vyhodnotená účinnosť prijatých opatrení. V rozhovore koordinátorka uviedla, že v priebehu školského roka realizuje prevenciu konkrétnych závislostí zameraných na alkohol, fajčenie a na podporu wellbeingu žiakov realizovala rovesnícky program – halloweensky večierok.

Bezprostrednú pomoc pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP poskytovali 2 **pedagogické asistentky**, ktoré svoju činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese konzultovali s vyučujúcimi.

V škole bol zabezpečený funkčný systém poradenstva pre žiakov v oblasti kariérového poradenstva. Výchovné poradenstvo nebolo komplexne a efektívne zabezpečené. Efektivitu monitoringu zameraného na prevenciu negatívnych javov v správaní žiakov znižovala skutočnosť, že nebola vyhodnocovaná účinnosť prijatých opatrení.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy a jeho zástupcovia spĺňali **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.

Vyučovacie procesy boli zabezpečené kvalifikovanými učiteľmi, ktorí spĺňali predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. Jedna učiteľka v rámci úväzku nevyučovala svoje aprobačné predmety v rozsahu najmenej jednej polovice jej základného úväzku zníženého o jednu hodinu²⁹.

Odbornosť vyučovania bola celkovo zabezpečená na 85,6 %³⁰. Na 1. stupni bol čiastočne neodborne vyučovaný predmet informatika. Čiastočne neodborne sa vyučovali na 2. stupni predmety druhý cudzí jazyk, matematika, biológia, hudobná výchova, výtvarná výchova. Neodborne boli vyučované predmety informatika, fyzika, chémia a technika.

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Sprístupňovanie obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch bolo vzhľadom na mieru odbornosti vyučovania zabezpečené.

Škola sídlila v trojpodlažnej budove. Vstup a priestory školy boli monitorované kamerovým systémom. Vyučovanie sa uskutočňovalo v kmeňových triedach, v telocvični, učebniach na vyučovanie cudzích jazykov, informatiky a na školskom ihrisku. Z dôvodu obmedzených priestorových podmienok nemala škola vybudované odborné učebne na vyučovanie prírodovedných predmetov (biológia, chémia, fyzika) a dielňu na vyučovanie predmetu človek a svet práce. Dostatok prenosných učebných pomôcok umožňovalo realizovať stanovené pokusy, laboratórne a praktické cvičenia v priestoroch kmeňových tried. Škola disponovala vlastnou školskou kuchyňou a jedálňou, samostatným priestorom ŠKD, školskou knižnicou. V interiéroch chodieb mali žiaci k dispozícii skrinky na uloženie oblečenia a obuvi. Exteriér školy bol vybavený multifunkčným ihriskom s umelou trávou, basketbalovým ihriskom, detským ihriskom na oddychové činnosti žiakov ŠKD. V zatravnovaných priestoroch boli inštalované vyvýšené záhony na realizovanie pestovateľských prác. Efektívne **využitie priestorov školy** bolo vo vyučovacom čase zabezpečené rozvrhmi hodín, vyučovanie prebiehalo v súlade s vypracovanými prevádzkovými poriadkami. V čase mimo vyučovania boli vnútorné priestory využívané na realizovanie záujmových a voľnočasových aktivít žiakov a činnosť ŠKD. Škola nemala prispôsobený bezbariérový vstup ani vytvorené bezbariérové prostredie. Žiak so ZZ používal vlastný schodolez, poradenským centrom odporúčaný školský nábytok (polohovaciu lavicu) nemal k dispozícii.

Priestorové podmienky napĺňali vzdelávacie ciele stanovené v ŠkVP a s výnimkou 1 žiaka so ZZ umožňovali jeho realizáciu.

Škola disponovala dostatočným množstvom **učebníc** schválených ministerstvom školstva a odbornou literatúrou. Vybavenie učebných priestorov učebnými pomôckami bolo dostatočné. Vybavenie **funkčnou didaktickou technikou** vrátane IKT bolo primerané počtu tried a žiakov. V celej škole bol zabezpečený

²⁹ kvalifikovaná na vyučovanie DEJ, OBN; vyučovala MAT, FYZ, BIO

³⁰ na 1. stupni 99,05 %; na 2. stupni 77,22 %

prístup na internet. Žiaci so ŠVVP mali k dispozícii kompenzačné pomôcky³¹. Učebné pomôcky boli na väčšine hospitovaných hodín vo vzťahu k aktuálne preberaným témam využívané zmysluplne. Názornosť a efektívnosť vyučovania využitím IKT podporila viac ako polovica učiteľov, avšak využívanie didaktickej techniky žiakmi bolo počas hospitácie školskou inšpekciou zaznamenané len v malej miere (38,3 %).

Materiálno-technické podmienky školy umožňovali vzdelávanie každého žiaka a naplňali ciele stanovené v ŠkVP.

Škola mala vydaný **školský poriadok**, ktorý bol prerokovaný a schválený v pedagogickej rade aj v rade školy. Zverejnený bol na webovom sídle školy, v printovej verzii bol dostupný v triedach, v zborovni a na vyžiadanie aj u riaditeľa školy. Podľa zápisov v triednej knihe boli s jeho znením na začiatku školského roka oboznámení všetci žiaci. V anonymnom dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia zadanom 57 žiakom 6. a 7. ročníka väčšina respondentov uviedla (71,93 %), že mali možnosť diskutovať s učiteľmi o pravidlách v školskom poriadku, ale možnosť participovať na zmenách pravidiel alebo navrhovať ich úpravy potvrdila len šestina opýtaných (12,28 %). Školský parlament ustanovený nebol.

V školskom roku 2021/2022 škola na 1. stupni evidovala 13 152 vymeškaných ospravedlnených hodín (priemer na žiaka 87,1), z nich 418 hodín vymeškali 4 žiaci so ZZ (priemer na žiaka 104,5). Na 2. stupni bol počet vymeškaných ospravedlnených hodín 24 045 (priemer na žiaka 115,6), z nich 1 667 hodín vymeškalo 16 žiakov so ZZ (priemer na žiaka 104,2). Škola evidovala 43 neospravedlnených hodín na 2. stupni (priemer na žiaka 0,2 hodiny). Na konci 2. polroka školského roka 2021/2022 boli udelené 3 pochvaly (1. stupeň 2; 2. stupeň 1) riaditeľom školy. Na posilnenie disciplíny bolo udelených 13 pokarhaní za nevhodné správanie (1. stupeň 1; 2. stupeň 12). Zníženú známku zo správania mali 4 žiaci na 2. stupni.

V dotazníku, zameranom na **bezpečnosť školského prostredia**, zadanom 57 žiakom 6. a 7. ročníka väčšina respondentov (80,71 %) označila, že sa v škole cíti bezpečne a učiteľov považujú za chápaných a tolerantných. Napriek tomu majú niektorí žiaci (14,03 %) strach z niektorého zo spolužiakov a 12 uviedli, že boli sami šikanovaní (21,05 %). Ako najčastejšie miesto, kde prichádza k prejavom šikanovania označili žiaci triedu počas prestávky (28,07 %). Napriek tomu, že viac ako dve tretiny opýtaných (68,42 %) si myslí, že učiteľia riešia nevhodné správanie žiakov spravodlivo a dôsledne, so svojou negatívnou skúsenosťou so šikanou sa nezverili nikomu v škole. Väčšina respondentov nevie, kto je v škole výchovným poradcom, či koordinátorom prevencie. Takmer tri štvrtiny žiakov (73,68 %) sa v dotazníku priklonili k možnosti, že sa nezúčastňujú aktivít zameraných na riešenie konfliktov a vzťahov medzi žiakmi v triede, či škole, hoci porovnateľný počet respondentov uviedol, že o pravidlách správania s učiteľmi diskutujú.

Pri **organizácii vyučovania** neboli dodržané základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov, pretože obedňajšiu prestávku škola nemala v rozvrhu stanovenú v trvaní 30 minút. Pre žiakov 2. ročníka nebola zabezpečená najneskôr po 5. vyučovacej hodine. Popoludňajšie vyučovacie hodiny trvali 40 minút bez prepočtu vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny uvedené v ŠkVP a prerokované pedagogickou radou. Mimoškolské aktivity boli realizované v súlade s platnými právnymi normami. Dokumentácia súvisiaca s ich organizovaním obsahovala príslušné materiály³². Škola viedla evidenciu sťažností.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

Učenie sa žiakov bolo na priemernej úrovni. Pozitívom bolo rozvíjanie ich **sociálnych kompetencií** v oblasti akceptovania dohodnutých pravidiel, v uplatňovaní vzájomnej empatie a kultivovaného správania. Rezervy boli zaznamenané v rozvíjaní ich zručnosti prezentovať, ale najmä objektívne posúdiť

³¹obrázkový materiál, kartičky s prehľadmi učiva

³² organizačné zabezpečenie, informovaný súhlas zákonných zástupcov, záznam o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia

výsledky spoločnej práce. Žiaci prejavili primerané **komunikačné spôsobilosti**, pri práci s textom, avšak len ojedinele dostali možnosť posudzovať získané informácie. V rámci **rozvívania kompetencií k celoživotnému učeniu sa** aktívne pristupovali k zadaným úlohám. Zlepšenie si vyžaduje rozvíjanie ich schopnosti kriticky myslieť a hodnotiť svoje zručnosti. Väčšina žiakov dokázala poznatky využiť na úrovni aplikácie a na väčšine hodín mali možnosť riešiť úlohy zamerané aj na analýzu. Slabou stránkou v oblasti **rozvívania poznávacích kompetencií** žiakov však bola ich nedostatočná stimulácia k riešeniu úloh zameraných na rozvíjanie hodnotenia a tvorivosti. Na vyjadrenie vlastných názorov k spoločenským témam súvisiacimi s obsahom učiva mali žiaci vytvorený priestor len v obmedzenej miere, zdôvodniť svoje postoje s využitím argumentov mohli len sporadicky, čo výrazne znižovalo rozvíjanie ich **občianskych kompetencií**.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni. Vedúci pedagogickí zamestnanci monitorovali všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Účinnosť nastaveného systému však oslabilo absencia kontroly plnenia prijatých opatrení k zisteným nedostatkom. Pedagogické riadenie v škole bolo realizované v súlade s aktuálnym právnym stavom. MO so svojou činnosťou nevytvárali dostatočné podmienky na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a nepodievali sa ani na systematickom internom vzdelávaní svojich členov.

Školský vzdelávací program vytváral predpoklad pre plnenie cieľov vo výchove a vzdelávaní, jeho nedostatkom však bolo nerešpektovanie zamerania a počtu kontrolných diktátov, zamerania a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu a taktiež nedodržovania kritérií hodnotenia kontrolných diktátov pre žiakov so ŠVVP. Škola nezamestnávala odborného zamestnanca, ktorý by poskytoval žiakom so ZZ, ich zákonným zástupcom i pedagogickým zamestnancom odborné poradenstvo.

Pedagogickí zamestnanci považovali klímu školy za otvorenú. Atmosféru dôvery podľa takmer polovice žiakov, na základe zistení z dotazníkov zadaných školskou inšpekciou, oslabilo skutočnosť, že vnímali zo strany niektorých učiteľov zosmiešňovanie, ponížovanie a neprimerané nároky. V škole nepracoval podporný tím, ktorý by bol nápomocný žiakom ohrozených školským neúspechom.

Najsľabším prvkom v riadení školy boli **služby školy**. Negatívne ich ovplyvnilo aj kumulovanie funkcie kariérového, výchovného poradcu do osoby 1 učiteľa. Celoplošný monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania síce škola realizovala, výsledky vyhodnotila, ale nezamerala sa na kontrolu prijatých opatrení, čím nevytvárala adekvátne predpoklady na včasné podchytenie a eliminovanie možných problémov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni. Priestorové a materiálno-technické podmienky vytvárali predpoklad pre plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov stanovených v ŠKVP. Vyučovacie procesy boli zabezpečené kvalifikovanými učiteľmi, 1 pedagogický zamestnanec však nemal vytvorený úväzok v rámci svojich aprobačných predmetov v rozsahu najmenej jednej polovice základného úväzku zníženého o jednu hodinu. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov v oblasti organizácie vyučovania oslabilo nezabezpečenie obedňajšej prestávky v trvaní 30 minút a v skrátenej 6. – 8. vyučovacej hodiny na 40 minút.

Komplexná inšpekcia bola v škole v predchádzajúcom období realizovaná v školskom roku 2003/2004. Na základe výstupov z nej možno konštatovať, že oblasť riadenia **klesla** z dobrej na priemernú úroveň. Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu sa **nezmenili** a zostali na priemernej úrovni. Podmienky výchovy a vzdelávania sa **nezmenili** a dosiahli dobrú úroveň.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

- veľmi dobrý** - výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
- dobrá** - prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
- priemerná** - vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
- málo vyhovujúci** - prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
- nevyhovujúci** - výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 13 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevytvorenie úväzku v rámci aprobačných predmetov učiteľa v rozsahu najmenej jednej polovice jeho základného úväzku zníženého o jednu hodinu);
2. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nedodržanie zamerania a počtu kontrolných diktátov, zamerania a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní v súlade s kritériami kontroly a hodnotenia žiakov stanovenými ŠVP);
3. § 94 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezabezpečenie odborného zamestnanca pre žiakov so ŠVVP pri vzdelávaní viac ako 20 žiakov so ZZ);
4. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (skrátene 6. – 8. vyučovacej hodiny na 40 minút, bez prerokovania v pedagogickej rade a bez prepočtu vyučovacieho času na 45 minútové vyučovacie hodiny);
5. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (nezabezpečenie obedňajšej prestávky v trvaní 30 min.);
6. bod 11 prílohy č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (nedodržanie spôsobu hodnotenia kontrolných diktátov 8 žiakov s vývinovými poruchami učenia vyčíslením počtu chýb bez hodnotenia známku).

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **odporúča**
 - rozvíjať poznávacie kompetencie žiakov zadávaním úloh stimulujúcich vyššie myšlienkové procesy na úrovni hodnotenia a tvorivosti;
 - v priebehu vyučovania rozvíjať hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti žiakov;
 - vytvárať podmienky na rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov;
 - diferencovaním úloh poskytovať podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka;
 - monitorovať vzájomné vzťahy učiteľov a žiakov a v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie;
 - zefektívniť prácu metodických orgánov, dôsledne analyzovať výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov, prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a vyhodnocovať účinnosť prijatých opatrení;
 - pri hospitáciách sa zamerať na činnosť žiaka počas vyučovacieho procesu, prijímať opatrenia k zisteným nedostatkom a kontrolovať ich plnenie.

2. **ukladá kontrolovanému subjektu** v lehote do **30. 05. 2023** prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa nevytvorenia úväzku v rámci aprobačných predmetov 1 učiteľa v rozsahu najmenej jednej polovice jeho základného úväzku zníženého o jednu hodinu; nedodržania zamerania a počtu kontrolných diktátov, zamerania a spôsobu hodnotenia písomných prác zo slohu v predmete slovenský jazyk a literatúra; nezabezpečenia odborného zamestnanca pre žiakov so ŠVVP pri vzdelávaní viac ako 20 žiakov so ZZ; skrátenia 6. – 8. vyučovacej hodiny na 40 minút; nezabezpečenia obedňajšej prestávky v trvaní 30 minút; nedodržania spôsobu hodnotenia kontrolných diktátov 8 žiakov so ZZ. Opatrenia predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru v Trnave v termíne do **29. 09. 2023**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program „*Učíme sa pre radosť*“;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2021/2022;
3. školský poriadok;
4. rozvrh hodín;
5. osobný rozvrh hodín učiteľov;
6. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
7. rozhodnutia vydané riaditeľom školy;
8. návrh na vzdelávanie žiaka so ŠVVP v základnej škole;
9. správy z diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické);
10. individuálne vzdelávacie programy a informovaný súhlas zákonných zástupcov s uvedeným vzdelávaním, písomná žiadosť zákonných zástupcov o začlenené vzdelávanie;
11. plán profesijného rozvoja;
12. vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov;
13. kontrolné diktáty a písomné práce zo slohu;
14. hospitačné záznamy;
15. dokumentácia výchovného a kariérového poradcu;
16. triedne knihy;
17. triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
18. zápisnice zo zasadnutí rady školy;
19. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady;
20. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, výcvikov a ďalších mimoškolských aktivít;
21. vnútorná smernica na prešetrenie a vybavovanie sťažností a agenda s nimi súvisiaca;
22. pracovný poriadok.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Marcela Kubišová

Dňa: 04. 04. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava
Mgr. Marcela Kubišová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Jaroslav Tomčík, riaditeľ školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 14. 04. 2023 vo Vrbovom:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Marcela Kubišová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Jaroslav Tomčík

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú *(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):*

Ing. Jaroslav Tomčík

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Marcela Kubišová

3 PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti